

روند توسعه اقتصادی و مسیر پیش روی دولت سیزدهم در نظرخواهی «ایران» به بحث گذاشته شد برنامه توسعه باید به قرارداد اجتماعی تبدیل شود

سپیده پیری خبرنگار

«برخورداری از بازارهای رقابتی قوی، حداقل در بخش‌های مهم اقتصاد یک کشور اولین و مهم‌ترین لازمه دستیابی به توسعه اقتصادی پایدار است» این جمله را پروفیسور گری بکرمی گوید در حالی که برخی دیگر آب و به تبع آن اکوسیستم سلامت

عبور از برنامه‌های منسوخ

داشتن برنامه‌های برای توسعه ضرورت تام همه جوامع است. جوامع سرمایه‌داری اصلاً باز هم برنامه‌ریزی‌های خیلی دقیقی دارند اما اجرای آنها متفاوت است. در کشورهای اروپایی و ایالات متحده و شرق آسیا هم چند سالی است که مدل‌های برنامه‌ریزی به‌سمت شکل‌گیری خوشه‌های صنعتی پیش می‌رود. با توجه به آمایش سرزمینی در کنار و در منطقه جغرافیایی خاص فعالیت می‌کنند و در آن دولت نقش سازنده‌ای در ایجاد تسهیلات برای موفقیت خوشه‌های صنعتی دارد.

موضوع بسیار مهم دیگر که در موفقیت خوشه‌ها بسیار مهم است نقش کانون‌های تحقیقات توسعه و دانشگاهی است. نقش نوآوری است که باید در مراکز تحقیق و توسعه و دانشگاه‌ها این خوشه‌ها تغذیه برنامه‌ریزی‌ها هم‌ماکان ادامه پیدا کرده و دلیل ناگامی برنامه‌های بعد دولت، دانشگاه و بخش خصوصی عملاً این خوشه‌ها را شکل می‌دهند و کانون‌های اصلی این خوشه هستند. در رابطه با برنامه‌ریزی‌های متمرکز بویژه جامع باید گفت نزدیک به ۳۰ سال است که دیگر این شکل از برنامه‌ریزی کاملاً منسوخ شده است. اما در ایران این برنامه‌ریزی‌ها هم‌ماکان ادامه پیدا کرده و دلیل ناگامی برنامه‌های بعد انقلاب تا کنون هم همین مسأله بوده است. یکی از مشخصه‌های برنامه‌ریزی‌های جامع این است که به‌طور جامع نقش‌های جامعه و اقتصاد را در قالب برنامه‌هایی توسعه دهد. اما نکته کلیدی فقدان منابع لازم برای اجرای این مجموعه بزرگ از برنامه‌هاست. به‌عنوان مثال در برنامه ششم بیش از دو هزار برنامه گنجانده شده است. اما منابع مادی کافی برای اجرای ۲۰۰ مورد از آنها را هم نداریم این یعنی اینکه انتخاب آن برنامه‌ها و بخش‌هایی که باید برنامه اجرا شود به دولت‌ها واگذار می‌شود و در آنجا هم به سازمان برنامه واگذار می‌کنند. همچنین در آنجا هم عوامل اینکه در فشار نمایندگان و کانون قدرت دولت، مجلس و قوه قضائیه باعث می‌شود این برنامه‌ها فقط تعداد محدودی از آنها به‌صورت نمادین اجرا شود و هیچ انضباط و انسجامی در اجرای برنامه‌های منتخب وجود ندارد و کل برنامه توسعه به اجرای چند پروژه تقلیل پیدا می‌کند. بسیاری از آنها به‌دلیل محدودیت‌های مالی متوقف می‌شوند و علت اینکه در شرایط کنونی بالغ بر ۸۰۰ میلیارد دلار دیگر لازم است تا این طرح‌های عمرانی بتوانند به

ورود محموله‌های سرم وارداتی به کشور

منشأ ۲۱ میلیون دوز واکسن وارداتی

گروه اقتصادی/از اسفند ماه سال ۱۳۹۸ با شیوع

سریع کووید۱۹ درسطح کشور، این بیماری به اصلی‌ترین دغدغه اقتصادی تبدیل شده است. با ورود به هرموج جدید و افزایش شمار مبتلایان و جانباختگان، سایه این همه‌گیری بر اقتصاد ایران سنگین ترشده است و در همین راستا علاوه بر رعایت پروتکل‌های بهداشتی، بهترین راه برای مهار این ویروس واکنشه کردن جمعیت است.

با توجه به عقب بودن ایران درواکسناسیون، نسبت به سایرکشورها، تلاش‌های بسیاری برای واردات واکسن‌های خارجی درگنارتولید داخل، صورت گرفته است. به طوری که تازهمترین آمار اعلام شده ازسوی گمرک ایران، حاکی از ورود اندکی بیش از ۲۱ میلیون دوز واکسن از بهمن سال گذشته تاکنون به شورااست. اما واکسن، تنها نیازکشور دراین روزهای کرونایی نیست. طی هفته‌های اخیر با کمیاب شدن سرم تزریقی، واردات سرم نیز درسدنورکار قرارگرفته است و روزسه‌شنبه نخستین محموله آن وارد کشور شده است. براساس گزارش‌های منتشرشده، خروج کارخانه سرم‌سازی قاضی تبریزبرای نوسازی خطوطولید ازاسفند ماه سال گذشته که نزدیک به ۴۰ درصد ازسرم کشور را تأمین می‌کند، اصلی‌ترین دلیل کمبود سرم است. هرچند هم اکنون چهارکارخانه سرم‌ساز دیگر درکشور فعال هستند، ولی توان پاسخگویی به نیازی را که به‌دلیل موج پنجم کرونا درحال افزایش روزافزون است نداشته‌اند.

■ ورود ۳۳ محموله واکسن به کشور

درهمین زمینه معاون فنی و امور گمرکی گمرک جمهوری اسلامی ایران از واردات بیش از ۲۱ میلیون دوز انواع واکسن خارجی در قالب ۳۳ محموله از ۱۵ بهمن سال گذشته به کشور خبر داد. مهرداد جمال ارونقی در گفت‌وگو با خبرگزاری صابوسیماف افزود: تاکنون ۱۶ محموله سینوفارم چینی در قالب ۱۴ میلیون و ۴۹۰ هزار دوز، ۳ محموله حاوی ۱۵ میلیون و ۹۱۱ هزار و ۸۱۰ دوز واکسن آسترانکا از ژاپن، یک محموله واکسن در قالب کوکس از ایتالیا به میزان یک میلیون و ۴۵۲ هزار دوز، ۱۰ محموله اسپوتنیک روسیه در قالب یک میلیون و ۲۰ هزار دوز، یک محموله در قالب کوکس از کره جنوبی به میزان ۷۰۰ هزار و ۸۰۰ دوز، یک محموله ۳۱۵ هزار دوزی واکسن آسترانکا از روسیه و همچنین ۱۲۵ هزار دوز واکسن بهارات در قالب یک محموله از کشور هند وارد شده و با طی کمترین تشریفات گمرکی پای پرواز در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش

الزامه بقای انسان وتوسعه اقتصادی- اجتماعی می‌دانند.

باتمام اختلاف نظرها افزایش ثروت و رفاه مردم جامعه و ایجاد اشتغال اهداف توسعه اقتصادی است که هر دو ر راستای عدالت اجتماعی هستند.
شاخصی که در ایران با گذشت ۶ برنامه توسعه در یک بازه ۳۰ ساله وضعیت مطلوبی ندارد.
ایران اکنون در شرایطی باید هفتمین برنامه توسعه را در سال آینده اجرا کند که در

اتمام برسند و در شرایط کنونی هم این رقم خیلی بالاتر رفته است.
در آسیب شناسی توسعه در ایران هم باید گفت توسعه را به ساخت و ساز و عمران محدود کرده‌اند و برنامه‌های عمرانی به‌خاطر فشار نماینده‌ها و کاندیداهای قدرت آغاز می‌شوند بدون اینکه انسجام معناداری با توجه به آینده تحولات علمی و صنایع در دنیا داشته باشند.
بعد هم وقتی که آن نماینده مربوطه رای خود را گرفت کاری با ادامه پروژه ندارد چون منابع مالی وجود ندارد و اتفاقات غیر قابل پیش‌بینی بروز خواهد کرد و بودجه کافی هم برای ادامه این طرح‌ها وجود نخواهد داشت.
دولت عوض خواهد شد و اولویت‌های دولت بعدی موارد دیگری است و این تکرارذی به‌صورت مرتب تکرار شده است.
به همین دلیل ما هیچ توفیقی در انجام برنامه‌ها نداشتهیم و این برنامه‌ها یکسره شکست کامل بوده است.
اگر دولت جدید بخواهد برنامه جامع همچون برنامه‌های گذشته تدوین کند که از الان کانون‌های فشار تقاضاهای خود را مطرح می‌کنند تا جای پای خود را در آنجا تثبیت کنند.
به نظر من این هم راه به‌جایی نخواهد برد.
امروزه الگویی که ما بتوانیم از آن بهره ببریم الگوی توسعه در شرق آسیا است که در آن صنایع دسته‌بندی می‌شوند و در آن تعداد محدودی از صنایع دسته اول و دسته دوم مورد تأکید قرار می‌گیرند.
بعد ممکن است صنایع ۴ دسته شوند و بعد بر اساس منابع محدودی که وجود دارد صنایع دسته اول با تأکید و اولویت نخست برتر مورد حمایت کامل ارزی و ریالی سیاستی قرار می‌گیرد و با درجه کمتری گروه دوم.
اما گروه سوم و چهارم هیچ گونه حمایتی دریافت نمی‌کنند.
پیشبرد صنایع گروه اول سبب می‌شود که بقیه صنایع به‌دلیل رشد آنها فرصت رشد پیدا می‌کنند.
در واقع صنایع باید شناسایی شوند و مورد حمایت قرار گیرند.
در اینجا نقش برنامه دولت بسیار تعیین کننده است.
به‌طور مشخص دولت سیزدهم باید ضمن اینکه این دسته از صنایع را رشد می‌دهد و کمک می‌کند بخش خصوصی فضا را به‌وجود بیاورد و در نهایت اگر بخشی قادر بوده کار را بخوبی انجام دهد اقدامات قاطع در جهت تغییر مدیریت آنجا انجام دهد.

بسیاری از این صنایع باید با توجه به ظرفیت‌های محلی اقدام عملی برایشان صورت گیرد و برنامه آمایشی مدنظر باشد.
این طور نباشد که ما تعدادی از صنایع فولاد و پتروشیمی را در مکان‌هایی مستقر می‌کنیم که آب ندارند درحالی که آب یکی از مهم‌ترین نهاده‌های این صنایع هستند.

رئیس فوه قضائیه در دیدار با اعضای شورای هماهنگی بانک‌ها خواستار شد

تعیین تکلیف بدهکاران بانکی تا اول شهر یور

۶ صفحه ۶

روند توسعه اقتصادی و مسیر پیش روی دولت سیزدهم در نظرخواهی «ایران» به بحث گذاشته شد برنامه توسعه باید به قرارداد اجتماعی تبدیل شود

بحرانی‌ترین شرایط اقتصادی قرار دارد. باید دید با وجود اعمال تحریم‌های چندجانبه و کرونا که اقتصاد کشور را از رنفس انداخته آیا همچنان می‌توان از توسعه سخن به میان آورد؟ خروج اقتصاد از ریل توسعه چه پیامدها و نتایجی برای آیندگان دارد؟ پاسخ این پرسش‌ها را در نظرخواهی از کارشناسان اقتصاد توسعه دریافت کردیم تا در آغاز فعالیت دولت سیزدهم و تعیین نقشه راه اقتصادی چراغ راه باشد.

ضرورت تدوین الگوی توسعه

وجود بیاید ۵ یا ۱۰ سال طول می‌کشید اما با نبود برنامه توسعه بازه زمانی آن بسیار کوتاه شده است و بعضاً به یک ماه هم نمی‌رسد. همه این مشکلات به این برمی گردد که کشور نتوانسته یک الگوی توسعه مناسب ارائه دهد و به مرحله ناامیدی رسیده است. در اینجا روشنفکران رسمی و غیررسمی هم به تدوین یک الگوی توسعه مناسب کمک نکرده‌اند و کشور با دو جریان اصلی در بین این دو گروه مواجه است.

یکی از آنها این است که گروهی معتقد هستند که به‌صورت ابتدایی هرچه بانک جهانی می‌گوید خوب است و گروه دیگر می‌گوید بانک جهانی هرچه را که می‌گوید باید مخالف آن بود. در نظر من فرقی نمی‌کند که موافق باشی یا نباشی مهم این است که خود را در این دو جریان خلاصه کرده‌اند. در این میان حوزه عمومی و رسانه‌ها نقش مهمی دارند و نباید متغعلانه تنها سخن مسئولان را دنبال کنند و فقط بازنویسی کنند.

باید به‌دنبال ایجاد گفتمان در راستای تدوین یک الگوی خوب توسعه‌ای باشیم و تقریباً راه نجات کشور است.

اقتصاد توسعه‌ای باید وارد کلانشهرها شود تا از اقتصاد تک محصولی نفت بتوانیم بیرون بیاییم. در نهایت هم باید گفت برنامه ۷ توسعه با موضوع وفاق ملی این است که بتوانند در چارچوب الگوی توسعه در همه طبقات جامعه شرکت کنند همچنین برنامه توسعه باید تبدیل به قرارداد اجتماعی شود و بدون تبدیل کردن آن به قرارداد اجتماعی برنامه توسعه پیش نمی‌رود.

به‌عنوان مثال در دوران اصلاحات تا حدودی برای برنامه ۴ توسعه موفق عمل شد و می‌توان گفت نزدیک به یک الگوی واقعاً توسعه‌ای بود. پس نباید همان الگو را در برنامه ۷ هم به کار ببرند. در غیر اینصورت بحران نزدیک است.

میزان واردات واکسن از ۱۵ بهمن ۹۹		
نوع واکسن	تعداد محموله	تعداد دوز واکسن
چینی (سینوفارم)	۱۶	۱۴۴۹۰۰۰۰
ژاپنی (آسترانکا)	۱	۲۹۱۱۸۱۰
ایتالیایی (کواکس)	۱	۱۴۵۲۰۰۰
روسی (اسپوتنیک)	۱۰	۱۰۲۰۰۰۰
کره جنوبی (کواکس)	۱	۷۰۰۸۰۰
روسی (اسپوتنیک)	۱	۳۱۵۰۰۰
هندی (بهارات)	۱	۱۲۵۰۰۰
جمع	۳۳	۲۱۰۱۴۶۱۰

وی در پاسخ به سؤالی در مورد تغییرات قیمتی گازهای طبی اظهار کرد: محصولات تولیدکنندگانی که در جهت تولید گاز طبی فعالیت می‌کنند، توسط سازمان غذا و دارو نرخ‌گذاری می‌شود که با وجود درخواست ما از ابتدای سال هنوز جلسه تصمیم‌گیری در این مورد تشکیل نشده است. ما به سازمان غذا و دارو نامه نوشتیم و گفتیم از ۱۵ تیرماه نرخ اتحادیه ما برای هر کیلو اکسیژن با خلوص ۹۹ درصد ۳۵۰ تومان است. چراکه با هزینه‌هایی که برایمان ایجاد شده واقعاً نمی‌توانیم به فعالیت ادامه بدهیم. قطعه‌ای که ۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار تومان می‌خریدیم الان به ۸۰۰ هزار تومان رسیده است. هیچ کنترلی در بازار نیست و ما مجبور هستیم از مواد اولیه و اقلام مورد نیاز خود را خریداری کنیم. کلاستر هیچ‌کس از نرخ ما به بورس کار نمی‌دهند و تمرکز تنها روی گاز طبی است. تنها کاری که می‌توانیم برای افزایش عرضه گازهای طبی انجام دهیم این است که از ظرفیت گازهای صنعتی تصریح کرد: در تهران، گیلان و بسیاری از استان‌های دیگر عملاً دیگر گاز صنعتی وجود ندارد چراکه در شرایط فعلی اجازه تولید آن را نمی‌دهند و تمرکز تنها روی گاز طبی است. تنها کاری که می‌توانیم برای افزایش عرضه گازهای طبی انجام دهیم این است که از ظرفیت گازهای صنعتی هم برای این بخش استفاده کنیم. با روند فعلی کمی خوشبینانه است اما می‌دانیم هرچه سریع‌تر موج پنجم را پشت سر بگذاریم.

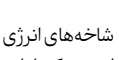
ما این موضوع را پیگیری کردیم ولی به نتیجه‌ای نرسیدیم و این خبر تأیید نشد. کلاستر در ادامه

افزود: متأسفانه الان در بسیاری از استان‌ها در تأمین اکسیژن دچار مشکل شدیم. از خراسان رضوی خبرهایی مبنی بر ایجاد معضل به علت نبود اکسیژن می‌رسد. علاوه بر این، تولیدکنندگان مشکل کمبود سیلندر اکسیژن نیز دارند برای مثال سیلندر ۴۰ لیتری و ۱۰ لیتری موجود نیست. جمعی از خبرین می‌خواستند ۱۰ هزار سیلندر برای مراکز درمانی بخردن اما متأسفانه به نتیجه نرسید. رئیس اتحادیه کشوری گازهای طبی و صنعتی در مورد وضعیت بازار گازهای صنعتی تصریح کرد: در تهران، گیلان و بسیاری از استان‌های دیگر عملاً دیگر گاز صنعتی وجود ندارد چراکه در شرایط فعلی اجازه تولید آن را نمی‌دهند و تمرکز تنها روی گاز طبی است. تنها کاری که می‌توانیم برای افزایش عرضه گازهای طبی انجام دهیم این است که از ظرفیت گازهای صنعتی هم برای این بخش استفاده کنیم. با روند فعلی کمی خوشبینانه است اما می‌دانیم هرچه سریع‌تر موج پنجم را پشت سر بگذاریم.

دومینوی زنجیره انرژی در ایران

دیروز رئیس جمهوری فهرست وزیران پیشنهادی خود را به مجلس معرفی کرد. معرفی یک وزیر میرز در بخش نفت و نیرو نیاز به توجه ویژه دارد. و آن این است که وزرای نفت و نیرو باید بازهم چند قدم عقب‌تر از برنامه‌های صادراتی، به تراز انرژی یعنی فاصله میان تولید و مصرف انرژی در کشور توجه داشته باشند.

رضا پدیدار رئیس کمیسیون انرژی و محیط زیست اتاق تهران

چراکه زنگ خطر ناترازی در برخی از شاخه‌های انرژی همین امسال نیز به صدا در آمده و یا در معرض خطر است. یکی از این بخش‌ها، صنعت برق است. طبق آمار رسمی کشور، ظرفیت تولید برق ایران ۸۵ هزار مگاوات است که البته این میزان اسمی است و رقم واقعی آن کمتر است. تقریباً ۶۰ هزار مگاوات توان تولید برق کشور می‌شود که ۱۲ هزار مگاوات آن مربوط به نیروگاه‌های برق آبی است و امسال با توجه به خشکسالی‌ها با نصف ظرفیت کار می‌کنند. با در نظر گرفتن این احتمال که ممکن است سال‌های آتی نیز با خشکسالی و کم‌آبی مواجه باشیم، ظرفیت‌سازی در بخش نیروگاهی کشور رسماً هم برای دولت سیزدهم خواهد بود. ایران سالانه باید ۵ هزار مگاوات افزایش ظرفیت نیروگاهی را عملی کند تا بتواند نیاز کشور را به شکل پایدار و مطمئن تأمین کند. این درحالی است که سال گذشته وزارت نیرو رشد ۴۸۰۰ مگاواتی تولید برق را هدف‌گذاری کرده بود اما ۴۰ درصد آن هم محقق نشد و سال ۹۸ هم نصف برنامه اجرایی شد.

در این رابطه، در سال ۱۳۹۸ حدود ۷۱۴ هزار مشترک خانگی جدید و در سال ۱۳۹۹ حدود ۷۵۴ هزار مشترک خانگی جدید به متقاضیان برق کشور اضافه شدند و این روند امسال نیز ادامه خواهد داشت. از این‌رو میزان درخواست مدام در حال افزایش است و اگر به میزان کافی ظرفیت ایجاد نشود و اقتصاد برق و نحوه مصرف آن اصلاح نشود، با کسری برق در سال‌های آتی نیز مواجه خواهیم بود. امسال اگرچه به خاطر رکود ناشی از تحریم و کرونا و همین‌طور شکل دهی همکاری‌ها، دولت توانست در صنعت مصرف برق را کاهش دهد تا برق عمومی تأمین شود اما باید این مسأله را ریشه‌ای حل کرد. البته این تنها یکی از الزاماتی است که وزارت نیروی دولت سیزدهم باید به آن بپردازد. در این رابطه لازم به یادآوری است که حدود ۴۴ درصد ظرفیت تولید برق کشور از نیروگاه‌های حرارتی گاز و بخاری با ۲۰ تا ۳۲ درصد راندمان است؛ درحالی که با تبدیل این نیروگاه‌ها به سیکل ترکیبی می‌توان به راندمان بالای ۴۵ درصد رسید. بخش عظیمی از نیروگاه‌های کشور راندمان کمی دارند و با توجه به اینکه در زمستان‌ها با کمبود گاز مواجه هستیم باید به این مسأله توجه بیشتری شود. ضمن آنکه ۱۲ درصد برق تولیدی کشور در مرحله انتقال و توزیع از بین می‌رود و تلفات برق در شبکه توزیع کشور حدود ۴۰ تراوات ساعت است و این رقم ۴ درصد مصرف خانگی است.

در همین راستا، شورای عالی انرژی نیز در گزارشی اعلام کرده که از سال جاری یعنی ۱۴۰۰ تا سال ۱۴۱۰ تراز گازی کشور منفی می‌شود و اگر سیاست‌گذاری درستی انجام گیرد، ممکن است بعد از سال ۱۴۱۰ این تراز مجدداً مثبت شود. این موضوع از ضرورت بحث به تراز گازی کشور در کنار تراز برق حکایت دارد. با فرض اعمال سیاست‌های بهینه‌سازی مصرف و همبستور پیش‌بینی نرخ رشد اقتصادی ۵٫۶ درصدی احتمالاً امسال با تراز گاز منفی ۲۹۹ میلیون متر مکعبی در رزم مواجه می‌شویم. قطع گاز و قطع احتمالی برق (در صورت تصمیمات نادرست گذشته خواهد بود و اگر دولت به آن توجه نداشته باشد فرایند اقتصادی کشور با مشکل مواجه خواهد بود. در این رابطه، میزان تولید و عرضه گاز طبیعی برای سال جاری میانگین ۸۱۲ میلیون متر مکعب در روز برآورد شده است که ۲۹۶ میلیارد مترمکعب در سال می‌شود. اما میزان مصرف ۸۳۴ میلیون متر مکعب تخمین زده می‌شود و بر این اساس نیز تراز گازی کشور حداقل ۲۱ میلیون متر مکعب منفی است که با توجه به ۳۳ تریلیون متر مکعب ذخایر گازی ایران و مقدار گرفتن آن در رتبه دوم ذخایر گازی جهان پس از روسیه، به نحوی نامطلوب ارزیابی می‌شود.

منفی شدن تراز گاز در ایران در حالی است که قطر سال گذشته قراردادهای توسعه بیشتری را منعقد کرده و در ۵ سال آینده برنامه دارد که ۴۰ درصد تولید خود را از میدان مشترک با ایران یعنی پارس جنوبی، افزایش دهد؛ و این می‌تواند به یک سرمایه‌خودمان مراقبت کنیم و از آن بهره‌برداری کنیم. ضمن آنکه قطر ۱۰ سال زودتر از ایران توسعه پارس جنوبی را آغاز کرده است و تا الان نیز ۲٫۵ برابر ایران برداشت گاز از این میدان مشترک داشته است. اگر ایران این میدان را در ادامه کار خود هرچه سریع‌تر توسعه ندهد، ناترازی گاز برای دولت سیزدهم مدام بیشتر خواهد شد و این تراز منفی می‌تواند برای کشور مشکلاتی را ایجاد کند. همان‌طور که تابستان امسال در برق با آن مواجه بودیم، مسأله سومی که باید به دقت بررسی و برای آن برنامه‌ریزی شود، بنزین است. بنزین سوخت استراتژیکی است که تراز آن آسیب پذیر است و باید قاذ از وقوع بحران کنترل آن در دست گرفته شود و از برتری تولید نسبت به مصرف صیانت شود.

این فرآورده استراتژیک اکنون مصرفی در حدود ۸۵ میلیون لیتر و تولیدی در میزان ۱۱۵ میلیون لیتر در روز را در موازنه خود دارد. در شرایط بدبینانه امسال میانگین مصرف ۹۵ میلیون لیتر در روز و در حالت خوشبینانه ۸۵ میلیون لیتر در روز خواهد بود. اما باید توجه داشت که پاندمی کرونا و کاهش رفت و آمدها در کنترل مصرف این سوخت نقش مهمی داشته و به ایران حتی امکان صادرات ۴۵ میلیون لیتر در روز را داده است. به طوری که در این مدت کشور توانست به کشورهای همسایه از جمله عراق و اقلیم کردستان، ازبایجان، ارمنستان، گرجستان، افغانستان و پاکستان صادرات بنزین انجام دهد و با منابع حاصل از این صادرات بخشی از نیازهای در بخش تأمین مالی ارزی کشور را جبران کند.

به یکی از دغدغه‌های دولت سیزدهم تبدیل شود و باید پیش از وقوع این ناترازی برنامه‌ریزی‌های لازم را انجام داد. در این رابطه، پارامترهایی مانند جمعیت، قیمت، نرخ شماره‌گذاری خودروهای سبک، تولید ناخالص داخلی، فرهنگ داخلی، وضعیت ناوگان حمل و نقل عمومی از راه‌آهن و مترو تا اتوبوس و نرخ مصرف سوخت‌های جایگزین مانند سی‌ان‌جی باید به دقت مورد بررسی قرار بگیرد و فرمولی برای تضمین امنیت و اولویت تعیین شود. در دولت سیزدهم امسال با چالش تأمین گاز و سال آینده با چالش تأمین برق که در سال دیگر و یا سال ۱۴۰۲ بنزین نیز به این چالش‌ها اضافه شود. از این‌رو دولت جدید در تعامل با تمام بخش‌ها بخصوص بخش خصوصی فعال در اقتصاد، باید پتانسیل‌ها و ظرفیت‌ها را به کار گیرد و بحران‌ها را قبل از وقوع پیش‌بینی و رفع کند. در کنار این مسأله، به موارد دیگری مانند توسعه داخلی و گسترش بازارهای انرژی و تبادلات نیز باید توجه کند. این مسأله نیازمند یک برنامه‌ریزی دقیق و رفع موانع موجود است.